Operációs rendszerek BSc

konzultáció gyakorlat
2021.04.30

Készítette: Hudák Dániel

Mérnökinformatikus MSc

Neptunkód: **MWB0JW**

Operációs rendszerek – 4. konzultáció - gyakorlat

Erőforrások kezelése (Bankár algoritmus),

Memóriamenedzselés (foglalási stratégiák, lapcsere algoritmusok)

Töltse fel az aktuális mappába: Neptunkod_0430

Jegyzőkönyv neve: neptunkod_gyak4.pdf

Forrás fájlok feltöltése

Határidő: 2021. 05. 09.

Irodalom

Tanulmányozza a Vadász Dénes: Operációs rendszerek, 2006. ME, jegyzet, ill. Vincze Dávid: Operációs rendszerek diasort - az adott témához kapcsolódó fejezeteket.

Benyó Balázs, Fék Márk, Kiss István, Kóczy Annamária, Kondorosi Károly, Mészáros Tamás, Román Gyula, Szeberényi Imre, és Sziray, József: Operációs rendszerek mérnöki megközelítésben, Panem Kiadó, 2000, jegyzet/diák.

Szintén tanulmányozza az előadáson kivetített URL linkhez tartozó irodalmat, majd oldja meg a feladatot.

Feladatok

"1. Adott egy rendszerbe az alábbi erőforrások: R (R1: 10; R2: 5; R3: 7)

A rendszerbe 5 processz van: P0, P1, P2, P3, P4

Kérdés: Kielégíthető-e P4 (3,3,0) ill. P0 (0,2,0) kérése úgy, hogy biztonságos legyen,

holtpontmentesség szempontjából a rendszer - a következő kiinduló állapot alapján.

Igazolja a processzek végrehajtásának sorrendjét – számolással."

Az össz	es osztály -erő	források s	záma: (10, 5, 7	)		
Kiindu	ó állapot					
	1. lépés			2. lépés		
	N	ΛΑΧ. IGÉN	Y		FOGLAL	
	R1	R2	R3	R1	R2	R3
P0	7	5	3	0	1	0
P1	3	2	2	2	0	0
P2	9	0	2	3	0	2
P3	2	2	2	2	1	1
P4	4	3	3	0	0	2

A tanult bankár algoritmust használva igazoltam a processek sorrendjét, majd megállapítottam, hogy nem teljesíthető P4 kérése, holtpontmentesség szempontjából a rendszer nem lesz biztonságos. A feladat megoldásának menete az MWB0JW OS 4gy1.xlsx fájlban található.

Teljesíth	ető-e? a PO	0 (0,2,0) ill.	P4 (3,3,0)	Kérés telje	esítése (0,2	,0); (3,3,0)				
3a. Lépés				Foglal: PO	(0,1,0) + Ke	érés(0,2,0) :	= PO (0,3,0)	)		
				Foglal: P4	(0,0,2) + Ke	)				
	MAX	IGÉNY		FOGLAL			Készlet	IGÉNY		
	R1	R2	R3	R1	R2	R3	0,-2,2	R1	R2	R3
P0	7	5	3	0	3	0		7	2	3
P1	3	2	2	2	0	0		1	2	2
P2	9	0	2	3	0	2		6	0	0
P3	2	2	2	2	1	1		0	1	1
P4	4	3	3	3 3 2 1					0	1
				10	7					

3a. Lépés				Foglal: PC	(0,1,0) + H	(érés(0,2,0)	= P0 (0,3,0	)		
	MAX	K IGÉNY			FOGLAL		Készlet		IGÉNY	
	R1	R2	R3	R1	R2	R3	3,1,2	R1	R2	R3
P0	7	5	3	0	3	0		7	2	3
P1	3	2	2	2	0	0		1	2	2
P2	9	0	2	3	0	2		6	0	0
P3	2	2	2	2	1	1		0	1	1
P4	4	3	3	0	0	2		4	3	1
				7	4	5				

Teljesíthet	tő-e? a P4	(3,3,0)		Kérés telje	esítése (0,2						
3a. Lépés				Foglal: P4	(0,0,2) + K	érés(3,3,0) :	= P0 (3,3,2	)			
	MAX IGÉNY				FOGLAL Készlet				IGÉNY		
	R1 R2 R3				R2	R3	0,0,2	R1	R2	R3	
P0	7	5	3	0	1	0		7	4	3	
P1	3	2	2	2	0	0		1	2	2	
P2	9	0	2	3	0	2		6	0	0	
P3	2	2	2	2	1	1		0	1	1	
P4	4	3	3	3	3	2		1	0	1	
				10	5	5					

4. Lépés										
	MAX	IGÉNY			FOGLAL		Készlet		IGÉNY	
	R1	R2	R3	R1	R2	R3	3,1,2	R1	R2	R3
P0	7	5	3	0	3	0		7	2	3
P1	3	2	2	2	0	0		1	2	2
P2	9	0	2	3	0	2		6	0	0
P3	2	2	2	2	1	1		0	1	1
P4	4	3	3	0	0	2		4	3	1

4a. Lépés				P1 képes l	efutni						
	MAX	IGÉNY			FOGLAL		Készlet	IGÉNY			
	R1 R2 R3		R3	R1	R2	R3	5,2,3	R1	R2	R3	
P0	7	5	3	0	3	0		7	2	3	
P1	3	2	2	2	0	0		1	2	2	
P2	9	0	2	3	0	2		6	0	0	
P3	2	2	2	0	0	0					
P4	4	3	3	0	0	2		4	3	1	

5. Lépés				P3 igénye	kielégíthet	.ő, majd lef	ut (5,1,2)			
	MAX	IGÉNY			FOGLAL		Készlet		IGÉNY	
	R1 R2 R3			R1	R2	R3	7,2,3	R1	R2	R3
P0	7	5	3	0	3	0		7	2	3
P1	3	2	2	0	0	0				
P2	9	0	2	3	0	2		6	0	0
P3	2	2	2	0	0	0				
P4	4	3	3	0	0	2		4	3	1

6. Lépés				P2 igénye	kielégíthet	ő, majd lef	ut (7,2,3)			
	MAX	IGÉNY			FOGLAL		Készlet			
	R1 R2 R3			R1	R2	R3	10,2,5	R1	R2	R3
P0	7	5	3	0	3	0		7	2	3
P1	3	2	2	0	0	0				
P2	9	0	2	0	0	0				
Р3	2	2	2	0	0	0				
P4	4	3	3	0	0	2		4	3	1

7. Lépés				P0 igénye	kielégíthet	ő, majd lef	ut (10,2,5)				
	MAX	IGÉNY			FOGLAL		Készlet		IGÉNY		
	R1 R2 R3		R3	R1	R2	R3	10,5,5	R1	R2	R3	
P0	7	5	3	0	0	0					
P1	3	2	2	0	0	0					
P2	9	0	2	0	0	0					
Р3	2	2	2	0	0	0					
P4	4	3	3	0	0	2		4	3	1	

7a. Lépés			P4 igénye	kielégíthet						
	MAX	IGÉNY			FOGLAL		Készlet		IGÉNY	
	R1 R2 R3			R1	R2	R3	10,5,7	R1	R2	R3
P0	7	5	3	0	0	0				
P1	3	2	2	0	0	0				
P2	9	0	2	0	0	0				
P3	2	2	2	0	0	0				
P4	4	3	3	0	0	0				

2. Adott egy rendszer (foglalási stratégiák), melyben a következő

Szabad területek: 30k, 35k, 15k, 25k, 75k, 45k és

Foglalási igények: 39k, 40k, 33k, 20k, 21k állnak rendelkezésre.

Határozza meg *változó partició esetén* a következő algoritmusok felhasználásával: first fit, next fit, best fit, worst fit a foglalási igényeknek megfelelő helyfoglalást!

Változó partíciók esetén, a tanult foglalási stratégiák felhasználásával az MWB0JW_OS_4gy2.xlsx táblázatban látható módon az igényeknek megfelelő allokációkat.

First Fit Legelső el	egendő mé	endő méretű szabad terület.								
Facialia: lainu		Memória	a területek	- szabad t	erületek					
Foglalási igény	30	35	15	25	75	45				
39	30	35	15	25	75, 36	45				
40	30	35	15	25	75, <mark>36</mark>	45, <mark>5</mark>				
33	30	35, <mark>2</mark>	15	25	75, <mark>36</mark>	45, <mark>5</mark>				
20	30, 10	35, <mark>2</mark>	15	25	75, <mark>36</mark>	45, <mark>5</mark>				
21	30, <mark>10</mark>	35, <mark>2</mark>	15	25, 4	75, <mark>36</mark>	45, <mark>5</mark>				

Best Fit A legkiseb	bet foglalju	et foglaljuk le.							
Fa alalási i aému		Memória	a területek	- szabad t	erületek				
Foglalási igény	30	35	15	25	75	45			
39	30	35	15	25	75	45, ~~6~~			
40	30	35	15	25	75, 35	45, <mark>6</mark>			
33	30	35, <mark>2</mark>	1 5	25	75, <mark>35</mark>	45, <mark>6</mark>			
20	30	35, <mark>2</mark>	15	25, <mark>5</mark>	75, <mark>35</mark>	45, <mark>6</mark>			
21	30, 9	35, <mark>2</mark>	15	25, <mark>5</mark>	75, <mark>35</mark>	45, <mark>6</mark>			

Next Fit	Megjegyzi	, hol találta	az előzőt	és innen in	dul keresn	i.	
Co elelá:	al læću.		Memória	a területek	- szabad t	erületek	
Foglalás	silgeny	30	35	15	25	75	45
	39	30	35	15	25	75, 36	45
	40	30	35	15	25	75, <mark>36</mark>	45, 5
	33	30	35, <mark>2</mark>	15	25	75, <mark>36</mark>	45, <mark>5</mark>
	20	30	35, <mark>2</mark>	1 5	25, <mark>5</mark>	75, <mark>36</mark>	45, ~~5~~
	21	30	35, <mark>2</mark>	15	25, <mark>5</mark>	75, 36, 15	45, ~~5~~

Worst Fit A legnagy	obb elérhe	tő szabad t	erületet fo	glaljuk le.		
Fa alalás! !aám.		Memória	a területek	- szabad t	erületek	
Foglalási igény	30	35	15	25	75	45
39	30	35	15	25	75, 36	45
40	30	35	15	25	75, <mark>36</mark>	45, 5
33	30	35	15	25	75, 36, <mark>3</mark>	45, <mark>5</mark>
20	30	35, 15	1 5	25	75, 36, <mark>3</mark>	45, <mark>5</mark>
21	30, <mark>9</mark>	35, 15	15	25	75, 36, <mark>3</mark>	45, <mark>5</mark>

3. Adott egy igény szerinti lapozást használó rendszerben a következő laphivatkozás és 4 fizikai memóriakeret a processzek számára.

Laphivatkozások sorrendje: 7 6 5 4 6 7 3 2 6 7 6 5 1 2 5 6 7 6 5 2

Memóriakeret (igényelt lapok): 3 és 4 memóriakeret.

Mennyi laphiba keletkezik (mindkét memóriakeret esetén külön-külön) az alábbi algoritmusok esetén: FIFO, LRU és SC? Hasonlítsa össze és magyarázza az eredményeket.

																		_		_
FIFO							1.	n	hi	/at	-1/-			, le						
Memóriakeret							Lo	i Pi	ш	/aı	.KC	)20	150	JK						
Memoriakeret	7	6	5	4	6	7	3	2	6	7	6	5	1	2	5	6	7	6	5	2
1. lap	7	7	7	7			3	3	3	3		5	5	5		5	7		7	
2. lap		6	6	6			6	2	2	2		2	1	1		1	1		5	
3. lap			5	5			5	5	6	6		6	6	2		2	2		2	
4. lap				4			4	4	4	7		7	7	7		6	6		6	
FIFO	7	6	5	4	3	2	6	7	5	1	2	6	7	5						
Laphibák száma: 4+10																				

FIFO	Γ						1.	'n	hiv	/at	·kc	7.		ر ماد						$\neg$
Memóriakeret	L						L	a P		/aı		)	150	У К						╝
Wiemonakeret	7	6	5	4	6	7	3	2	6	7	6	5	1	2	5	6	7	6	5	2
1. lap	7	7	7	4		4	4	2	2	2		5	5	5		6	6		6	2
2. lap		6	6	6		7	7	7	6	6		6	1	1		1	7		7	7
3. lap			5	5		5	3	3	3	7		7	7	2		2	2		5	5
FIFO	7	6	5	4	7	3	2	6	7	5	1	2	6	7	5	2				
Laphibák száma: 3+13																				

LRU							1.		h iv	, o t	-1.			, le						
Memóriakeret							La	i pi	nıv	/aı	kc	)20	isc	)K						
Memoriakeret	7	6	5	4	6	7	3	2	6	7	6	5	1	2	5	6	7	6	5	2
1. lap	7	7	7	7			7	7				7	7	2			2			
2. lap		6	6	6			6	6				6	6	6			6			
3. lap			5	5			3	3				5	5	5			5			
4. lap				4			4	2				2	1	1			7			
Laphibák száma: 4+6																				

LRU							1.	ap	hiv	/at	· ko	7	ico	ı						
Memóriakeret							Lo	a P	1111	/al	.KC	)20	150	JK.						
Memoriakeret	7	6	5	4	6	7	3	2	6	7	6	5	1	2	5	6	7	6	5	2
1. lap	7	7	7	4		4	3	3	3	7		7	1	1		6	6			6
2. lap		6	6	6		6	6	2	2	2		5	5	5		5	5			5
3. l ap			5	5		7	7	7	6	6		6	6	2		2	7			2
Laphibák száma: 3+12																				

SC													L	apl	nivat	kozá	sok													
Memóriakeret	7*	6*	5*	4*	6 7	3*					2*	6*	7*	6	5*					1*	2*	5 6*	7*					6	5*	2
1. lap	7,1	7,1	7,1	7,1		7,0	7,0	7,0	7,0	3,1	3,1	3,1	3,1		3,0	3,0	3,0	3,0	5,1	5,1	5,1	5,3	5,0	5,0	5,0	5,0	7,1	7,1	7,1	7,1
2. lap		6,1	6,1	6,1		6,1	6,0	6,0	6,0	6,0	2,1	2,1	2,1		2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	1,1	1,1	1,:	1,1	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	5,1	5,1
3. lap			5,1	5,1		5,1	5,1	5,0	5,0	5,0	5,0	6,1	6,1		6,1	6,1	6,0	6,0	6,0	6,0	2,1	2,:	2,1	1 2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1
4. lap				4,1		4,1	4,1	4,1	4,0	4,0	4,0	4,0	7,1		7,1	7,1	7,1	7,0	7,0	7,0	7,0	6,3	6,1	6,1	6,1	6,0	6,0	6,1	6,1	6,1
FIFO	7	6	5	4	1	7	6	5	4	3	2	6	7		3	2	6	7	5	1	2		6 !	5 1	. 2	6	7	6	5	2
Laphibák száma: 4+10																														

SC																La	aphi	atko	ozáso	ok																
Memóriakeret	7*	6*	5*	4*			6	7*	3*				2*	6*	7*				6	5*		П		1*	2*	5	6*				7*	5 5*	2			$\top$
1. lap	7,1	7,1	7,1	7,0	) # :	# 4,1	4,1	4,1	4,0	4,0	4,0	3,1	3,1	#	3,0	3,0	3,0	7,1	7,1	7,0	7,0	#	5,1	5,1	5,1		5,0	5,0	5,0	6,1	6,1	6,1	6,	6,0	0 6,0	0 2,1
2. lap		6,1	6,1	6,1	#	# 6,0	6,1	6,1	6,1	6,0	6,0	6,0	2,1	#	2,1	2,0	2,0	2,0	2,1	2,1	2,0	#	2,0	1,1	1,1		1,1	1,0	1,0	1,0	7,1	7,1	7,	1 7,0	7,0	0 7,0
3. lap			5,1	5,1	#	# 5,0	5,0	7,1	7,1	7,1	7,0	7,0	7,0	#	6,1	6,1	6,0	6,0	6,1	6,1	6,1	#	6,0	6,0	2,1		2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	5,1	5,	1 5,:	1 5,0	5,0
FIFO	7	6	5	7	6	5 4	6	7	4	6	7	3	2	6	3	2	6	7	6	7	2	6	5	1	2		5	1	2	6	7	5	6	7	5	2
aphibák száma: 3+13					П									П								П														

A laphibák száma a memóriakeret függvényében:

	Lapl	nibák
Memóriakeret	4	3
FIFO	14	16
LRU	12	13
SC	14	16

Mivel kevesebb memóriakeret esetén, kevesebb a megjegyzett laphivatkozások száma, ezért több lapcsere következik be. Ez magyarázza, hogy ilyen esetben több a laphiba.